

UVOD

Odnosi s javnošću (engleski *Public Relations* - PR) su naučna disciplina, koja stvara i održava željenu reputaciju sa ciljem ostvarenja razumijevanja i podrške, ali i uticanja na mišljenje i ponašanja ciljanih javnosti. Odnosi s javnošću su planirani i stalni je posao stvaranja i održavanja dobre volje, kao i međusobnog razumijevanja između organizacije (ili pojedinaca) i ciljanih javnosti.

Odnosi sa javnošću su sve više prisutniji i prodorniji, a posljednjih godina možemo primjetiti da se o njima sve više piše, govori, razmišlja, ali i griješi. Oblasti u koje prodire ova disciplina su za većinu nepoznata teritorija. Mediji konstantno pričaju i pišu o poslovima i praksi PR-a, ali se još uvijek spekuliše da je to ništa drugo do "prodavanje magle". Ono što želim objasniti u ovoj knjizi jeste da je realnost sasvim drugačija. Javnost danas (još) nije sposobna vidjeti razlike između pravih stručnjaka za odnose s javnošću (PR) i prevaranata, koji su sami sebe proglasili „PR ekspertima“!

Koliki je značaj odnosa sa javnošću govori i činjenica da se u Americi otvaraju i specijalizovane škole i formiraju se posebne discipline na ekonomskim fakultetima pod nazivom "public relations" što je praćeno i osnivanjem specijalizovanih agencija za odnose sa javnošću".¹

Odnosi sa javnošću doprinose boljem uzajamnom razumijevanju među grupama i institucijama i na taj način pomažu našem složenom društvu da efikasnije funkcioniše. Služe velikom broju najrazličitijih institucija u druš-

¹ Kostić, dr B., *Tržišno komuniciranje*, Naučna knjiga, Beograd, 1988.

tvu kao što su poslovne organizacije, vladine agencije, škole, fondacije, udruženja i slično. Ove institucije moraju da razviju uspješne i efektivne veze i odnose sa pripadnicima različitih javnih grupa ljudi kao što su zaposleni, članovi, potrošači, lokalne zajednice, druge institucije, ali i društvo u cjelini.

S obzirom da se odnosi s javnošću pojavljuju u mnogim oblastima, tako je i sa zastupljenošću u sportu. Razvoj sportske djelatnosti i popularizacija sporta kao takvog, posebno njegovom profesionalizacijom, sport postaje sve više posao i industrija. U svojoj suštini sport je bio i ostao igra odnosno takmičenje gubeći mnoge elemente amaterizma. U takvim uslovima nastaju i razvijaju se PR aktivnosti, odnosno odnosi s javnošću u području sporta. Sport sve više postaje važan posao, velika svjetska industrija, u kojoj se ostvaruju ogromni poslovni i menadžerski uspjesi, a istovremeno i ogromni profiti, koji su čak i mnogo veći nego nacionalni dohoci pojedinih država, mjereni desetinama ili stotinama milijardi eura ili dolara. Naravno, za poslovne uspjehe u sportu neophodna je disciplina marketinga, a time i PR aktivnosti kao integralnog dijela menadžerske strategije.

Ova knjiga treba na jednostavan način približiti odnose s javnošću svima onima koji žele izučavati ovu materiju i biti vodič u razumjevanju zastupljenosti PR-a u sportu. Kada shvatimo važnost odnosa sa javnošću uopšte, osnovnih termina i njegovih funkcija, uvidjećemo usko prožimanje odnosa s javnošću kroz sport, jer upravo PR predstavlja veze i odnose sportske organizacije sa različitim slojevima javnosti i društva, iz sopstvenog okruženja i u krugu sopstvene operativne djelatnosti.

U današnje vrijeme menadžment svake uspješne kompanije, javne institucije ili nevladine organizacije podrazumijeva i menadžment komunikacije organizacije, odnosno postojanje strateški osmišljenog programa odnosa s javnošću (PR-a). Zašto je komunikacijski menadžment i PR toliko dobio na značaju u savremenom poslovnom svijetu i zašto više ne možemo priuštiti da zanemarimo odnose s javnošću? Šta su odnosi s javnošću i šta su sve aktivnosti odnosa s javnošću? Kako osmisliti dobar program PR-a za vašu kompaniju, organizaciju?

DIO I: ODNOSI SA JAVNOŠĆU

Kroz razjašnjavanje osnovnih pojmova, tehnika i metoda, pokušaćemo ukazati vam na vrijednost i svrhu odnosa s javnošću i uputiti vas u osnove rada u toj oblasti. Knjiga je namijenjena onima koji tek počinju raditi u oblasti odnosa s javnošću ili razvijaju te aktivnosti u svojoj organizaciji, a veoma je korisna i za one koji žele steći generalan uvid u osnove ove djelatnosti i upoznati se sa osnovnim pojmovima.

AUTOR